

2012 m. birželio 29 d.

SOCIALINĖS PASLAUGOS 2011 M.

Kasmetinėje informacijoje pateikiami naujausi duomenys apie socialines paslaugas, suteiktas asmenų namuose, dienos centruose, laikino apgyvendinimo ir stacionariose globos įstaigose.

2011 m. pabaigoje socialines paslaugas – pagalbos į namus, socialinės globos ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo asmens namuose – teikė 2,1 tūkst. socialinių darbuotojų, jų padėjėjų ir lankomosios priežiūros darbuotojų – dešimtadaliu daugiau nei 2010 m.

2011 m. pagalbos į namus ir socialinės globos asmens namuose paslaugos buvo suteiktos 15 tūkst. žmonių, arba šeštadaliu (17 %) daugiau nei 2010 m. Kaip ir ankstesniais metais, dauguma (81 %) socialinių paslaugų namuose gavėjų buvo senyvo (pensinio) amžiaus asmenys, maždaug penktadalis (18 %) – darbingo amžiaus asmenys su negalia, 1 procentas – vaikai su negalia. Palyginti su 2010 m., labiausiai – 53 procentais – išaugo socialines paslaugas į namus gavusių darbingo amžiaus neįgaliųjų skaičius, o šias paslaugas gavusių senyvo (pensinio) amžiaus asmenų skaičius padidėjo 12 procentų.

292 senyvo amžiaus ir neįgalūs žmonės 2011 m. gavo pagalbą pinigais ir patys organizavosi socialinių paslaugų teikimą namuose. Palyginti su 2010 m., šios išmokos gavėjų sumažėjo 12 procentų.

Dienos centrus lankė ir įvairias socialines paslaugas juose gavo beveik tiek pat asmenų, kaip ir 2010 m., – 25,7 tūkst. senyvo (pensinio) amžiaus, 15,7 tūkst. darbingo amžiaus su negalia ir 2,6 tūkst. vaikų su negalia.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2012 m. pradžioje vaiko teisių apsaugos skyrių apskaitoje buvo įrašyta 10,6 tūkst. socialinės rizikos šeimų, kuriose augo 22,1 tūkst. vaikų. Palyginti su 2011 m. tuo pačiu laikotarpiu, tokių šeimų skaičius sumažėjo 0,3 tūkst., o jose augančių vaikų – 1,2 tūkst.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2011 m. tėvų globos neteko 2,3 tūkst. vaikų, tai 7 procentais daugiau nei 2010 m. 39 procentai vaikų buvo perduoti šeimų globai, likusieji apgyvendinti šeimynose ir vaikų globos įstaigose.

Pernai vaikų globos namuose buvo apgyvendinta 1,6 tūkst. vaikų, trys ketvirtadaliai jų ten pateko iš savo šeimų. 2011 m. pabaigoje globos namuose gyveno 4,1 tūkst. vaikų – 2 procentais mažiau nei 2010 m. Kas dešimtas vaikas buvo našlaitis, kiti vaikai globos namuose gyveno dėl įvairių problemų šeimose.

2011 m., palyginti su 2010 m., šeimynų ir jose globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius išaugo ketvirtadaliu. Metų pabaigoje 47 šeimynose gyveno 373 vaikai.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2011 m. buvo įvaikinti 245 vaikai, tai maždaug dešimtadaliu daugiau nei 2010 m. Iš šio skaičiaus užsienio piliečiai įvaikino 144 vaikus, arba ketvirtadaliu daugiau nei 2010 m. Be to, 44 vaikus įvaikino vaiko biologinio tėvo ar motinos sutuoktinis.

2011 m. pabaigoje 5 socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia gyveno 0,7 tūkst. vaikų ir jaunuolių, 37 specialiosiose mokyklose bei specialiojo ugdymo centruose – 1,8 tūkst. vaikų su negalia. Palyginti su 2010 m., gyventojų skaičius specialiosiose mokyklose bei specialiojo ugdymo centruose sumažėjo penktadaliu, socialinės globos namuose – beveik nepasikeitė.

Kai kurias globos įstaigas pritaikius neįgaliesiems, 2011 m. vietų skaičius jose padidėjo 146. Metų pabaigoje šalyje veikė 36 globos įstaigos suaugusiems asmenims su negalia, kuriose buvo 6,1 tūkst. vietų. Beveik visos (99,1 %) vietos šiose įstaigose buvo užimtose.

2011 metų pabaigoje veikė 100 globos įstaigų seniems žmonėms, kuriose buvo 4,7 tūkst. vietų. Per metus senelių globos namuose apsigyveno 1,1 tūkst. žmonių, tai dešimtdaliu daugiau nei 2010 m. Daugiau nei pusė asmenų į senelių namus atvyko iš savų arba giminių namų. Gyventi pas artimuosius ar gimines išvyko 91 senelių namų gyventojas. 2011 m. pabaigoje senelių globos namuose gyveno 4,4 tūkst. gyventojų.

2011 m. pabaigoje veikė 23 nakvynės namai, kuriuose gyveno 2,3 tūkst. žmonių, arba 139 daugiau nei 2010 m. Trečdalis jų nakvynės namuose gyveno ilgiau nei 6 mėnesius. Be to, kasdien dar vidutiniškai 102 žmonėms buvo suteikiamas laikinas prieglobstis vienai nakčiai.

Pernai, kaip ir 2010 m., krizių centruose ir laikino apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams buvo apgyvendinta 1,9 tūkst. žmonių. Dar 1,3 tūkst. asmenų krizių centruose buvo suteiktos socialinės paslaugos (psichologo pagalba, konsultacijos ir pan.) neapgyvendinant.

2011 m. psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose buvo apgyvendinta 0,6 tūkst. asmenų, sergančių priklausomybės ligomis, tai 3 procentais daugiau nei 2010 m.

1 lentelė. Darbuotojų, teikusių socialines paslaugas asmens namuose, skaičius

Metų pabaigoje

Apskritis	2010	2011
Iš viso	1926	2111
iš jų dirbusieji visą darbo dieną	1128	1258
Alytaus	112	116
Kauno	360	422
Klaipėdos	225	269
Marijampolės	101	145
Panevėžio	161	174
Šiaulių	154	167
Tauragės	82	87
Telšių	85	108
Utenos	168	147
Vilniaus	478	476

2 lentelė. Socialinių paslaugų namuose gavėjai

	2010	2011
Pagalbą į namus ir socialinę globą namuose gavę asmenys	12873	15022
senyvo (pensinio) amžiaus	10956	12229
darbingo amžiaus su negalia	1714	2626
vaikai su negalia	203	167
Pagalbos pinigų gavėjai	333	292
senyvo (pensinio) amžiaus	302	261
darbingo amžiaus su negalia	31	31
Socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą namuose gavusios šeimos ir vaikai		
socialinės rizikos šeimos	4818	7059
vaikai iš socialinės rizikos šeimų	14427	14867

3 lentelė. Bendrųjų socialinių paslaugų¹ gavėjai

Tūkstančiais

	2010	2011
Paslaugos rūšis		
Maitinimo organizavimas (nemokamas maitinimas, aprūpinimas maisto produktais)	113,9	94,7
Aprūpinimas būtiniaisiais daiktais (drabužiais, avalyne)	10,4	11,8
Asmens higienos (pirties) paslaugos	25,7	25,1
Transporto organizavimas	11,4	12,5

¹ Iš savivaldybių biudžetų finansuotos paslaugos.**4 lentelė. Dienos centrų lankytojai**

Tūkstančiais

	2010	2011
Senyvo (pensinio) amžiaus asmenys	25,8	25,7
Darbingo amžiaus asmenys su negalia	15,4	15,7
Vaikai su negalia	2,5	2,6
Vaikai iš socialinės rizikos šeimų	8,4	8,0
Socialinės rizikos asmenys	11,5	12,7

5 lentelė. Darbuotojai ir savanoriai dienos centruose

	2010	2011
Darbuotojai, metų pabaigoje	2663	2934
iš jų socialiniai ¹	1264	1330
Savanoriai, per metus	2847	2935

¹ Įskaitant socialinius pedagogus.**6 lentelė. Socialinės rizikos šeimos**Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys
Metų pabaigoje, tūkst.

	2010	2011
Šeimų skaičius	10,9	10,6
Jose vaikų	23,3	22,1

7 lentelė. Vaikai, netekę tėvų globos

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys

	2010	2011
Per metus netekę tėvų globos vaikai	2145	2305
iš jų iki 7 metų amžiaus	982	992
Nukreipta šeimų (asmens) globai	907	908

8 lentelė. Įvaikinti vaikai

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys

	2010	2011
Įvaikinti tėvų globos netekę vaikai	224	245
iš jų įvaikino:		
Lietuvos piliečiai	109	101
užsienio piliečiai	115	144
Vaiko biologinio tėvo ar motinos sutuoktinio įvaikinti vaikai	45	44

9 lentelė. Vaikų globos įstaigos

Metų pabaigoje

	2010	2011
Kūdikių namai	5	5
juose kūdikių	339	362
Specialiosios mokyklos ir specialiojo ugdymo centrai ¹	39	37
juose gyveno vaikų	2166	1753
iš jų našlaičių ir netekusių tėvų globos	151	100
Socialinės globos namai vaikams ir jaunimui su negalia	4	5
juose vaikų	713	709
Socializacijos centrai	7	6
juose vaikų	181	163
Valstybės globos namai	7	7
juose vaikų	464	441
Savivaldybių globos namai	60	58
juose vaikų	2860	2698
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privatūs globos namai	17	18
juose vaikų	486	555
Šeimynos	39	47
jose globotinių	302	373
Globos grupės ikimokyklinio ugdymo įstaigose	19	14
jose vaikų	138	105

¹ Duomenys apie specialiąsias mokyklas ir specialiojo ugdymo centrus, kurie vykdė vaiko globą (rūpybą) ar teikė socialines paslaugas su apgyvendinimu.

10 lentelė. Vietų skaičius vaikų globos įstaigose

Metų pabaigoje

	Vietų skaičius		iš jų užimtos, %	
	2010	2011	2010	2011
Kūdikių namuose	390	389	86,9	93,1
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	742	745	96,1	95,2
Valstybės globos namuose	524	505	88,5	87,3
Savivaldybių globos namuose	3196	3085	89,5	87,5
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	566	616	85,9	90,1

11 lentelė. Vaikai pagal atvykimo į globos namus¹ ir šeimynas aplinkybes

	Iš viso		Palyginti su visų atvykusių į globos namus vaikų skaičiumi, %	
	2010	2011	2010	2011
Vaikai	1474	1584	100,0	100,0
iš jų atvyko iš:				
tėvų	1041	1206	70,6	76,1
ligoninės	221	187	15,0	11,8
nuolatinės globos (rūpybos) šeimoje, šeimynoje	91	85	6,2	5,4
laikinosios globos (rūpybos) šeimoje, šeimynoje	59	64	4,0	4,0
įvaikintojų	1	-	0,1	-
kitur	61	42	4,1	2,7

¹ Be specialiųjų mokyklų, specialiojo ugdymo centrų ir socializacijos centrų.

12 lentelė. Globos įstaigose gyvenantys vaikai, kuriems nustatyta globa (rūpyba)

Metų pabaigoje

	Vaikai, kuriems nustatyta globa (rūpyba)		Palyginti su visais globos įstaigose gyvenančiais vaikais, %	
	2010	2011	2010	2011
Kūdikių namuose	338	360	99,7	99,4
Specialiosiose mokyklose ir specialiojo ugdymo centruose	151	100	7,0	5,7
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	247	324	34,6	45,7
Valstybės globos namuose	461	435	99,4	98,6
Savivaldybių globos namuose	2776	2663	97,1	98,7
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	446	544	91,8	98,0
Šeimynose	278	348	92,1	93,3

13 lentelė. Vaikai pagal išvykimo iš globos namų¹ priežastis

	Iš viso		Procentais	
	2010	2011	2010	2011
Išvyko vaikų	1670	1659	100,0	100,0
iš jų pagal priežastis:				
sugrįžo pas tėvus	768	811	46,0	48,9
sulaukė pilnametystės ir kitos priežastys	414	366	24,8	22,1
buvo įvaikinti	155	171	9,3	10,3
paimti nuolatinei globai (rūpybai) šeimoje, šeimynoje	143	116	8,5	7,0
paimti laikinajai globai (rūpybai) šeimoje, šeimynoje	127	112	7,6	6,7
išvyko mokyti, dirbti	63	83	3,8	5,0

¹ Be specialiųjų mokyklų ir specialiojo ugdymo centrų bei socializacijos centrų.**14 lentelė. Darbuotojai vaikų globos įstaigose**

Metų pabaigoje

	Iš viso		iš jų					
	2010	2011	socialiniai darbuotojai		socialinio darbuotojo padėjėjai		socialiniai pedagogai, socialinio pedagogo padėjėjai	
			2010	2011	2010	2011	2010	2011
Darbuotojai	6390	6367	786	745	940	1057	338	410
iš jų dirbantys visą darbo dieną	5023	5073	645	650	797	888	271	349
Kūdikių namuose	594	596	6	7	12	10	-	-
Specialiosiose mokyklose ir specialiojo ugdymo centruose	2178	2020	13	11	21	21	36	35
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	681	684	111	111	276	294	13	10
Valstybės globos namuose	452	388	115	107	113	129	21	14
Savivaldybių globos namuose	2217	2104	448	443	461	509	260	300
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	268	324	93	84	57	106	8	10

15 lentelė. Globos įstaigos ir savarankiško gyvenimo namai seniems žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia

Metų pabaigoje

	2010	2011
Globos įstaigos seniems žmonėms	105	100
jose gyventojų	4476	4414
Valstybės globos įstaigos	3	2
jose gyventojų	213	112
Savivaldybių globos įstaigos	57	55
jose gyventojų	2702	2846
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačios globos įstaigos	42	41
jose gyventojų	1079	1141
Kitos globos įstaigos ¹	3	2
jose gyventojų	482	315
Globos įstaigos suaugusiems asmenims su negalia	29	36
jose gyventojų	5883	6061
Savarankiško gyvenimo namai²	12	10
juose gyventojų	227	212

¹ 2011 m.: Gerontologijos ir reabilitacijos centro socialinės globos padalinys ir senelių globos namai „Senevita“.

² Įstaigos, kuriose asmenys (šeimos) gyvena namų aplinkoje ir kur jiems sudaromos sąlygos savarankiškai tvarkytis savo asmeninį gyvenimą, iš dalies padedant socialiniam darbuotojui.

16 lentelė. Asmenys pagal atvykimo į globos įstaigas ir savarankiško gyvenimo namus aplinkybes

	Iš viso		Palyginti su visų atvykusiųjų į globos namus skaičiumi, %	
	2010	2011	2010	2011
Asmenys, atvykę į globos įstaigas seniems žmonėms	1003	1070	100,0	100,0
iš jų atvyko iš:				
savų, giminių ar globėjų namų	588	580	58,6	54,2
ligoninės	399	468	39,8	43,7
kitur	16	22	1,6	2,1
Asmenys, atvykę į globos įstaigas suaugusiems asmenims su negalia	397	436	100,0	100,0
iš jų atvyko iš:				
savų, giminių ar globėjų namų	272	321	68,5	73,6
ligoninės	111	107	28,0	24,6
kitur	14	8	3,5	1,8
Asmenys, atvykę į savarankiško gyvenimo namus	58	40	100,0	100,0
iš jų atvyko iš:				
savų, giminių ar globėjų namų	34	32	58,6	80,0
ligoninės	9	8	15,5	20,0
kitur	15	-	25,9	-

17 lentelė. Vieniši žmonės, gyvenantys globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms bei suaugusiems asmenims su negalia

Metų pabaigoje

	Vieniši gyventojai, iš viso		Vienišų gyventojų dalis bendrame globos namų gyventojų skaičiuje, %	
	2010	2011	2010	2011
Globos įstaigose seniems žmonėms	1314	1226	29,7	27,8
Globos įstaigose suaugusiems asmenims su negalia	2367	2220	40,2	36,6
Savarankiško gyvenimo namuose	82	78	36,1	36,8

18 lentelė. Vietų skaičius globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia

Metų pabaigoje

	Vietų skaičius		iš jų užimtos, %	
	2010	2011	2010	2011
Globos įstaigose seniems žmonėms	4857	4695	92,2	94,0
Valstybės globos įstaigose	247	125	86,2	89,6
Savivaldybių globos įstaigose	2875	3009	94,0	94,6
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiose globos įstaigose	1199	1238	90,0	92,2
Kitose globos įstaigose	536	323	89,9	97,5
Globos įstaigose suaugusiems asmenims su negalia	5969	6115	98,6	99,1
Savarankiško gyvenimo namuose	247	221	91,9	95,9

19 lentelė. Darbuotojai globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia

Metų pabaigoje

	Iš viso		iš jų			
	2010	2011	socialiniai darbuotojai		socialinio darbuotojo padėjėjai	
			2010	2011	2010	2011
Globos įstaigose seniems žmonėms	2639	2568	214	207	600	633
iš jų dirbantys visą darbo dieną	2077	2039	171	178	510	533
Globos įstaigose suaugusiems asmenims su negalia	3080	3124	327	328	1234	1635
iš jų dirbantys visą darbo dieną	2923	2910	320	324	1202	1566
Savarankiško gyvenimo namuose	147	149	16	17	45	39
iš jų dirbantys visą darbo dieną	93	111	15	14	25	25

20 lentelė. Nakvynės namai

Metų pabaigoje

	2010	2011
Nakvynės namai¹	24	23
Vietos	1202	1206
Per metus gyveno žmonių, iš viso	2142	2281
vyrų	1678	1790
moterų	464	491
Laikino prieglobsčio vietos	397	392
Darbuotojai	294	297
iš jų socialiniai darbuotojai ir socialinio darbuotojo padėjėjai	212	202

¹ Įskaitant socialinių paslaugų įstaigų padalinius, kurie teikė laikino apnakvindinimo paslaugas.

21 lentelė. Gyvenimo nakvynės namuose trukmė ir priežastys 2011 m.

	Iš viso			iš visų gyventojų pagal gyvenimo trukmę, mėn.		
	iš viso	iš jų moterys	iki 1 / iš jų iki 3 parų	1–3	4–6	ilgiau nei 6
Gyveno žmonių	2281	491	511/207	650	327	793
asmenys, neturintys būsto	1891	362	432/181	529	256	674
asmenys, grįžę iš laisvės atėmimo vietų	177	22	21/3	70	40	46
asmenys, patyrę smurtą šeimoje	67	59	25/10	16	9	17
atvykę iš socialinės bei psichologinės reabilitacijos įstaigų	51	16	20/11	7	8	16
apgyvendinti dėl kitų priežasčių	49	19	2/-	8	13	26
našlaičiai, neturintys būsto	31	8	6/-	16	-	9
grįžę ar deportuoti iš užsienio šalių	9	3	1/-	4	1	3
nukentėję nuo stichinių nelaimių	5	1	4/2	-	-	1
nukentėję nuo prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos aukos	1	1	-	-	-	1

22 lentelė. Asmenys¹, gavę socialines paslaugas laikino apgyvendinimo įstaigose

	Iš viso		iš jų su apgyvendinimu	
	2010	2011	2010	2011
Krizių centruose ir laikino apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams	2960	3199	1880	1945
vyrai	906	741	359	408
moterys	2054	2458	1521	1537
Psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose (asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis)	542	562	540	553
vyrai	472	482	470	478
moterys	70	80	70	75

¹ Įskaitant vaikus.

Informaciją parengė Lietuvos statistikos departamento Socialinės apsaugos ir sveikatos statistikos skyrius.

Pasiteirauti: Loreta Rakutienė
Socialinės apsaugos ir sveikatos
statistikos skyriaus vyriausioji specialistė
Tel. (8 5) 236 4754
El. p. loreta.rakutiene@stat.gov.lt
www.stat.gov.lt

© Lietuvos statistikos departamentas, 2012

Naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis būtina nurodyti šaltinį.

Daugiau informacijos šia tema rasite [Rodiklių duomenų bazėje](#).